

Красиві люди

Зараз я десь у районі Ланжерону, а може, Золотого берега, де ми натовпом зовсім недавно зустрічали світанок, наче діти-дикуни, перерослі володарі мух. Шкода, що літо не належить нікому — навіть нам, приморським ледарям, які знайшли одне одного в цьому анестезуючому теплі, де ми ще застали часи одеського неробства зі знаком якості південного абсолюту. Шкода, що володар пів року розкидав нас по далеких кутках відразу після сезону аличі. Заплющую очі й бачу, як ми товчемося навколо мангала на твоїй терасі, як ніхто не хоче брати на себе відповідальність за підтримання полум'я та як вогонь і голод зрештою нас перемагають. Усе нам доступно, навіть м'ясо Мінотавра із супермаркету на Львівській. Хтось штовхає келих — здається, Лінніков або Хаєцький, а може, Петров, але точно не Ліпатов, — і той розлітається вщент по двору. Чую, як усім страшенно весело від цього биття дорогого посуду, а за п'ять хвилин гучного реготу віник уже шарудить у моїй руці. Від його старанних дотиків дзвенять уламки краси. Відчуваю крізь стіну будинку, як біля напівпорожньої посудної гірки зітхає Лукіна. Зранку вона безнадійно запитає в нас:

— Де сервіз, дівчатка? Де мій чеський криштал?!

Трохи сумно, що ти ніколи не отримаєш моїх листів, бо я вирішила не відволікати тебе від столичного

життя. Писатиму тобі часто, а мешканцям великих міст кожна хвилина рахується за десять, а часом і за сто наших бездоганих гумових хвилин у провінції. Я звертатимуся до тебе з безліччю запитань та історій, і тобі доведеться мимоволі відповідати й слухати, не здогадуючись про те, що пишеш їх разом зі мною. Так я заощаджуватиму твій дорогоцінний час.

Моя книжка починається не з першого абзацу, не зі вступу й точно не з прозріння. Вона починається з безглузлого й водночас чудового життя всередині та докола нас, ним же й завершиться.

Светоній, Марк Аврелій і навіть Тацит — усі вони говорили без зайвого туману. Нехай на нас зійдуть хоча б на якийсь час ясність і простота нашого хитрожопого, південного, оманливого та принадного світу. Обіцяю тобі, що будь-якої миті можу почати з кінця й закінчити початком, бо все, що відбувається з нами, стається заради чергових кінця і початку. Тримаю тобі місце в черзі, підходь із вільною від ботулізму таранькою з пекельного пляжного лотка.

Місяць тому я вибрала кілька сюжетних ліній, але це нічого не означає на даному етапі. Варто дати персонажу ім'я, колір волосся або набити татуювання, як він стартує та чортзна-що починає витворяти дорогою до фінішної прямої. Щоб вивести на перший план героїв, потрібно побути якийсь час трубою. Я страшенно хочу побути трубою, Катю! Трубою невідомого в природі діаметра, сміттєпроводом будинку № 70 по вулиці Базарній. І немає жодного розуміння, як довго пропускатиму потік того, що відбувається з нами, але відчуваю, що здирати шкіру взагалі-то не дуже приємне заняття.

Флобер писав «Пані Боварі» п'ять років. Того вимагав його світоустрій. Час не має жодного значення, люба, особливо, якщо його в нас немає.

Учора після теракту в Парижі увага багатьох із нас, хто втратив надію на мирне існування, була звернена до серця Франції. Тимчасово не чути його биття, бо воно всуціль пробите чужорідними тілами, клапанами

й судинами, на імплантацію яких кимось надано припис. Присутня фізично в Одесі, я випадково подумки опинилася під час цієї трагедії в Парижі. У місті Флобера, якого він так цурався на словах і у справах. Як виявилось сьогодні вранці, безліч знайомих мені людей так чи інакше провели вчорашній вечір обличчям до цього міста кохання.

Складно уявити життя французів від сьогодні. Всіх французів, зокрема й тих послідовників ісламу, які не причетні до терактів. Флобер не терпів будь-якої форми правління, йому не подобалися політичні партії. З-поміж усіх релігій він приймав тільки те, що їх не може не бути.

Міжнародна какофонія політичного та релігійного відлуння наздогнала врешті всіх. З Веж¹ нас глушить смертельний оркестр світового значення, Катю. Не питаючи дозволу, нам одночасно врубають симфонію Малера й «Політ валькірій» Вагнера. Якби ж тільки їх!.. Тут потрібне взуття з підшовою, яку неможливо стерти. Я хотіла б мати право цього не слухати, але що таке право взагалі?

Найчастіше на судових засіданнях, де я зазвичай представляла одну зі сторін, відчувала іспанський сором. Незалежно від того, чи я давала хабар судді, чи протилежна сторона справи. Одного разу на моїх очах судили злодія. На нього вішали не тільки його злочини, а й не скоєні ним пограбування за кількома епізодами. Він був не проти, це нормальна практика в злочинному світі. В одному конкретному епізоді його ніяк не впізнавала постраждала дівчина. Виявилось, що вона дуже чітко запам'ятала злочинця. Той був мало не вдвічі нижчим за засудженого, до того ж брюнетом, а не блондином. Постраждала запам'ятала навіть форму його носа! Дівчина в залі суду наполегливо вимагала ніс свого злодія, а не той, що їй впарювала система «правосуддя». Однак у наявності був тільки високий блондин у жовтому черевіку. Брати будете?..

¹ Роман братів Стругацьких «Населений острів»

Наскільки я змогла щось зрозуміти з моєї короткої подорожі, Париж — значно менш Мулен Руж і Ла Скала, ніж угодований темношкірий чоловік невизначеного віку, який оргазмічно сцяв мені під ноги біля станції метро. Навіть за членом, який він упевнено тримав у вільній від пляшки з пивом руці, не можна було вгадати, скільки років він уже мітить землю своїм міцним золотим дощем. Застовпити територію потрібно, напевно. Запам'ятай, мила Катю, неодмінно застовпи, інакше в перспективі золотий дощ на твоїх струнких ногах належатиме комусь іншому, а не тобі. Під шум теплого помаранчевого водоспаду я й далі купувала французьку воду в автоматі. Навіть відкрутила пляшку й зробила ковток.

Деякі емігранти в сувенірних крамницях Парижа трохи знають російську, принаймні тоді вони розуміли нас і були значно ближчими та привітнішими за багатьох французів. Щоправда, не можу точно сказати, що це означає для мене, для французів чи для емігрантів. В одній крамниці (я купила там годинник з Ейфелевою вежею на циферблаті, напрочуд не вульгарний, хороший і недорогий) продавець був обізнаний, що таке Україна й де розташована Одеса.

— Біг порт, — сказав араб у крамниці, а потім виправився. — Біг порт ін зе Блек сі.

Життя французів ми, звісно, не знаємо, утім, я можу собі його тепер уявити не тільки за книжками й інтернетом. На Монпарнасі серед білого дня курять травичку. Я вбирала цей димок, поки мені пропонували затягнутися й запрошували на приватний вогник, а темношкірий юнак витворяв на імпровізованій сцені з футбольним м'ячем такі фокуси, що в десятирічного хлопчика зависла матриця й відвисла щелепа.

Після цієї ночі мої герої самоусунулися, Катю. Вони дають мені час. Не учасникам терактів — тільки мені, одній конкретній людині на всьому світі. Це велика вдача. Ефект від зла, що навколо, діє на мене у зворотному напрямку — я хочу знову побачити Париж.

Ніколя Горват, руки — божі павуки. Дві сонати Яана Раятса були особливо гарні й звучали, звучали, звучали... Концерт він, звісно, присвятив пам'яті загиблих під час теракту в Парижі. Біля білосніжного рояля на підлозі лежали дві сніжно-білі хризантеми. Я не люблю цих квітів, а ти?

— Не можна вбити терактами мистецтво, — сказав Ніколя одеській публіці. — Музика звучатиме й далі.

Не він перший каже, що існує щось, чого не можна вбити. Я вважала, що одеський концерт скасують. Утім, бюстгальтер, який давно розрізає плоть, тут, на Півдні, майже всім пасує. Зала була напівпорожня.

Як же огидно, Катю, не знати жодної іноземної мови! Коли Ніколя англійською оголосив хвилину мовчання, Павленко вирішив заплескати, піднімаючись із крісла. Думаю, це його збентежило надовго. Я страждаю від цього незнання досить сильно, та все одно не вчу мов. Мені це відгукнеться, знаю. Тебе ця проблема не стосується, а я в поїздках — рабиня того, хто знає мову цієї країни або принаймні англійську. Утім, про хвилину мовчання я добре зрозуміла, не бійся.

Під час концерту Павленко чухався, колупався у всіх натільних заглибленнях, розкидав раз у раз руки, діставав телефони, вмикав підсвічування на годиннику й дихав так, наче він слон із «Пісні слона» Шарля Бінаме й у нього випускають кулі. Якоїсь миті раптом поцікавився в мене, чи мила сьогодні голову? Я відповіла ствердно. Музика йому сподобалася. Особливо Гласс, звісно, Гласс, ще б пак не Гласс! Цікаво, що сподобалося б тобі?

Наприкінці, коли Ніколя грав на біс, я почала думати, що вдома приготую гарбузову кашу, неодмінно на молоці, як робила бабця. На початку концерту намагалася уявити себе біля станції метро Пігаль. Ми жили неподалік від неї ті кілька днів у Парижі. Там, біля метро, зустріли Марію Галіну й Аркадія Штипеля. У них був дуже ранній рейс, номер на пів ночі вони вирішили не знімати, а в нас у готелі було зайве ліжко, і ми потайки

ЗМІСТ

Красиві люди.....	5
За часів Дон Кіхота	12
Адам.....	18
Український детокс.....	23
Його звали Христос, і він її вбив	34
Від них було рукою подати до цвинтаря.....	49
Усередині нас	55
Testa Rossa	61
Червоний місяць.....	72